

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 лепта.

Уређује ОДБОР

БРОЈ 10 лепта.

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН ПО ПОДНИ

ПРЕТПЛАТА ИЗНОСИ:

Месечно 3 драхме, тромесечно 9 драме, годишње 36 драхме

ОГЛАСИ СЕ ПРИМАЈУ ПО ПОГОДБИ

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

Стан уредништва

улица Коломбо 33 Солун.

Бугари и наши Савезници

Од како почиње цео свет устајати противу германског империјализма, Бугари долазе до сазнања да је судбина њихове државе у рукама оних нација и држава које се боре за победу савремених демократских начела у којима се оваплоћује законитост и општа правда. И зато су одпочели прибегавати извесним средствима како би уверили наше савезнике о својим великим културним предиспозицијама у вези са силним прогресом садање Бугарске, која би могла чак и западним државама да послужи као најтипичнији модел савремених држава! Ово је старо, доста често опробано и омиљено средство бугарских управљача који су посредством лажних и рекламских манира стварали погрешно мишљење о своме народу на страни не водећи ни мало рачуна о догађајима који брзо обелодањују истине и стварност. Ми ћемо овде изнети последњу изјаву бугарског посланика у Берну Пасарова која је публикована у „Бернер Таблату“, и то поводом вести о побунама народа због оскудица. Он је казао: „за време мига Бугарска је извозила за 200 милиона лева, данас извози два пута више. Економске прилике су изврсне, народ нема разлога да буде незадовољан. Ми смо скроз и скроз демократски народ. Ми имамо опште, тајно и једнако право гласа, по пропорционалном систему, за каквим чезну најнапреднији елементи у Француској. Код нас постоји пуна министарска одговорност пред парламентом која је много већа него ли у другим демократским земљама. Треба ли да наведем да су министри код нас већ два пута осуђивани на робију! Никада се код нас краљ не би усудио да мимоиђе послоник парламента, онако како је то учинио Вилсон!.. Индустријалце који се обогате бугарски краљ не може наименовати лордовима!..

Бугарски листови, Мир, Зарја, Дневник, Камбана и други донели су до сада велики број бележака, чланака и дописа у којима су

износили како је економско стање земље и народа страшно и сувише несносно, тврдећи да је због оскудице било великих нереда и побана у Софији, Пловдиву, Старој Загори, Трнову и другим местима. Али једним потезом пера Пасаров све то демантује не водећи ни најмање рачуна да је о томе било и неколико бурних седница у народном собрању где је жучно и оштро нападана влада, која је дозволила да народ умире од глади!

Бугарски парламентаризам! Да Пасаров истиче да је код њих тајно гласање по пропорционалном систему, а заборавио је да напомене и чињеницу како је једини бугарски парламентаризам забележио да поједине партије за цигло једну ноћ изгубе одједном по педесет и сто по ланика и да на владу долазе странке из опозиције које су имале само пет или десет посланика!.. И још нешто. Пасаров је прећутао узрок хапшењу одговорних министара да битиме створио уверење код необавештених станаца о демократизму бугарског народа, али и ту ћемо одговорити са тврђењем да су доиста били хапшени или осуђивани Малинов, Генадијев, Савов и други министри, јер се констатовало да је сваки ушао у чиновничку каријеру са својом платом, а после пава са министарске столице сваки је имао по једну велику палату и још по неколико милиона лева у готову. Тако на пример за прву двојицу веле сами Бугари да имају по два или три милиона лева, само се имање генерала Савова цени на 10—12 милиона франка! Задржавајући се само на константовању ових факата, мислимо да прећемо преко ових бугарских реклама којима је циљ тако провидач, јер смо уверени да су наши савезници одавно проучили, схватили и добро разумели дух бугарског народа који се никада није устручавао и либио чак и од најнедостojнијих средстава само да би постигао своју политичку сврху. Та су времена одавно прошла.

ЕНГЛЕСКИ СОЦИЈАЛИСТИ

Важне изјаве шефова социјалиста

Лондон, 24. маја

Неколико социјалистичких организација, које сачињавају малу мањину социјалистичке енглеске странке, држале су прошле недеље један велики скуп у вароши Лидеу. Чланови су акламирали шефове руске револуције. У говору председник је изјавио да би била, ако Русија закључи сепаратан мир са Немачком, права несрећа, те само за њу него и за све демократске народе у свету. Он је енергично доказивао да сви европски народи морају бити потпуно слободни и да управљају сами собом. Г. Филип Сноуден рекао је да, формула „без анексије“ коју је руска демократија усвојила не значи да неће бити територијалних промена после рата. Општи се мир може воспоставити само осетљивим територијалним променама.

Грчка штампа

»Неа Алитија«: Народна награда од 200 хиљада драхми.

Са највећом националном гордошћу наводимо обавештење са поузданог извора, да је наш сународник из Египта г. Милархивос једним званичним актом одредио сто хиљада драхми за овог грчког официра који би први ушао у Цариград. А тако исто и других сто хиљада за ову чету грчке војске која би прва ушла у ову легендарну варош. (Број 346)

»Неологос«: Миртури те салутанг.

Људи из Атине и осталих крајева ропске Грчке клицали су јуче своје ШФ и указаше му оне исте почести које су указивали Нерону они који су имали да умру на Илодрому (тракалиту, циркусу).

Немачка надмоћност, слом Француске на Вердену, неспособност Енглезе да створе војску, уништење бугарске војске и истицање грчке на Балкану, претварање Цариграда у руску варош, мир и благостање неутралне Грчке, пораст њене трговачке флоте и њена поморска надмоћност, сачуваност грчких крајева и грчког становништва, наметање Грчке као војвог чланица у последњем моменту!!! (То су све обите које су грчки германофили с краљем на челу очекивали од неиспуњења са-

везничких обавеза према Србији и од неутралности Грчке до згодног момента. Плев.)

Одиста, Константин Гликсбург је не само велики војник него и пророк после Христа. (Број 135).

Поа Лви.

Лојд Џорџ

(Из »Журнал де Женева«)

Г. Лојда Џорџа назвали су »првим министром Европе! Од своју државника који врше данас утицај на судбину света, Лојд Џорџ је најпривлачнији, најличнији, најсмелији и који има највише воље; више него ко други он види будућност и спрема је. Он има два талента који се допуњују: он зна шта каже и уме да говори. Лојд Џорџ је обдарен способношћу стварања, што чини у исто време величину и спасност његове личности.

Са овим дивним особинама Лојд Џорџ је највећи државник нашег времена и највећи говорник у својој земљи. Такође, његови су говори дела, формулама акције које бацају на свет и одлукама које садрже.

За четири месеца, неприметно, Лојд Џорџ је извршио у Великој Британији двогубу револуцију. Он је изменио стогодишње основе британског парламентаризма, концентрирајући у неколико руку извршну власт. Он је изменио правила колективне одговорности министарства на тај начин што се ова може применити само на чланове ратног комитета; најзад, он је згдо озбиљан удар британским традицијама, извршавајући ове дубоке реформе, а да се народ о њима не изашује.

Он је још нешто више урадио. Не само што је изменио политичке основе владе већ је и саму земљу преобразио. Он је позвао прве министре колонија да сарађују са енглеским кабинетом — трансформишући Енглеску у једно федерално царство и ову царевину у земљу протекционистичку.

Овај догађај у нашим очима од ширег је и дубљег значаја него и сама руска револуција. Русија може бити царевина или република а да већина земаља не примете и не осете ту промену. Међутим, тесна веза Енглеске са својим великим колонијама као и везе економске које се састоје у тарифама протекционистичким, то је један догађај, који ће имати утицаја на цео свет.

У последу спољном, стварање царства створиће озбиљна питања.

Према једној централној хипотетичкој Европи, она ствара једну економску унију моћнију која ће обухватити цео свет. Овај удар, долазећи после уласка Сједињених Држава у рат биће смртоносан Немачкој, чија сва снага, пре 1914. године, долазаше из систематског експлоатисања енглеских колонија.

Овако стварање царства измениће у основи досадање услове трговачког живота чиме ће се створити у свету највећи економски мозаик.

С погледом на Енглезе, стварање царства имаће друге последице. У питању су овде Ирска и Индија. Човек је изненађен да види Енглеску, у свима временима њене историје да решава најтуђаљивија и најнезгоднија питања за њену будућност, пре него што су постала нерешљива. Тако је питање Ирске за које Лојд Џорџ каже: „Ово је једина црна тачка на нашем већу,“ а за које се енглеска влада труди са највећим самопрегоревњем да реши у најбољем интересу самих Ираца.

Што се тиче Индије, Енглеска ће се још једном покрити славом, ако се усуди ову да огрошну земљу, којој Немачка са љубављу унапред намењиваше револуцају учини слободном.

Ми не можемо да пратимо Лојда Џорџа у свима његовим радњама. Одајмо само почаст, још једном више, искрености овог министра, који се усудује да узнемири душу свог народа када се тиче будућности земље. У опасности као и у победи а то је оно што чини снагу Лојда Џорџа, треба добро познавати своју земљу и осећати као ова Обавезну војну службу, протекционизам, царство, смањену Владу, ом-рул и рационарање све ове мирне револуције које уштеђују бурне револуције, Енглеска не одбаја Лојду Џорџу, јер јој он ништа узалуд не тражи и пре него што би био уверен у пристанак земље.

ЕНГЛЕСКЕ ОПЕРАЦИЈЕ

Енглезе ва једну миљу од Лана

Дописник „Морнинг Поста“ на енглеском фронту пише: Предузели смо врло успешан напад југо-западно од Лана. Нападна је тачка била, западно од Авнона, једно од јужних предграђа Лана. У зору, енглеске су трупе заузеле све тачке које су биле одређене да се освоје, док се је борба наставила на друму Арслан. На југу, Енглезе су заузели неколико депоа

цигала који су служили као утврђења. непријатељ који је изненада нападнут претрпео је озбиљне губитке. Војни дописник енглеске радиотелеграфије пише: Немачки положаји између Авијона и Еље ди-Ловет — које су канадске трупе заузеле у току напада ноћу прошле суботе, налазе се на једну миљу од центра места Лана. Еље ди-Ловет налази се на главном друму Лан-Арае и улазак канадских трупа у Фобур-

пе Лана, одвојио је Немце од њихове јужне линије. Напад је врло енергично вођен и непријатељ је претрпео огромне губитке. Немци су вршили противнападе али без успеха. Дана, после напада код Лана, ситуација остаје осетно иста као и пре али су Немци примили врло строгу лекцију.

Наши авијатичари стално бацају бомбе на непријатељске положаје у позадини.

Са ратних фронтова

Са солунског фронта

— Француски коминике —

Солун, 24. маја

Јуче је на фронту ситуација била непромењена. Енглески су авијатичари оборили један немачки аероплан.

Француски коминике

Париз, 24. маја.

Артиљериска активност са прекидима на већем делу фронта, живља на белгиском фронту, на с којом Иртебиз и пла оу Воклер.

Енглески коминике

Лондон, 24 маја

Наши су одреди одбили непријатељске препаде претпрошле ноћи, југо-источно од Лана и јужно од Армантијера. Испред наших линија непријатељ је оставио изван број лешева. Наше су трупе извршиле успешне препаде јужно и источно од Ипра. Заробљено је неколико војника.

Енглески су авијатичари бомбардовали аеродром у Сен Сенис-В стрем. Бачене су многе бомбе. Постигнути су добри резултати. Наши су хидроплани бомбардовали хидропланску немачку базу у Зебрицу. Сви су се хидроплани вратили.

Лондон, 24. маја
(доцније)

Наше су трупе напредовале јужно од реке Сушеца. Електрична фабрика која се налази у тој близини, у нашим је рукама.

Извршили смо јуче успешан препад јужно од Ипра и заробили 74 војника и једног официра.

У ваздушним борбама наши су пилоти оборили јуче 12 немачких апарата од којих је један пао у наше линије и шест других приморали да се, услед квара, спусте на земљу. Пет наших апарата се нису вратили.

16 непријатељских аероплана летели су над Есексу и бацили многобројне бомбе. Наши су их авијатичари напали и оборили два апарата.

Италијански коминике

Рим, 24. маја

На фронту Тријента и Карие интензивна артиљериска борба и патролски сукоби. Одбијени су нови непријатељски напади на наше положаје на Вадичи. Заробили смо 37 војника и једног официра. На Красу непријатељ је отворио врло јаку артиљериску ватру. Храбра бригада Тавер, показала се врло енергична и благодаречи њој ми смо сломили непријатеља и заробили 62 војника.

Северно од Жамнана одбијени су непријатељски одреди. Наши противнапади дозволили су нам не само да одржимо наше положаје, него и да заузмемо нове истакнуте положаје у правцу Кастањавице и Версика. Јужно од Же-

миа а утврдили смо наше положаје заустављајући сваки непријатељски напад.

Гинемеров успех

Париз, 24 маја

По повратку са одсуства Гинемер, славни авијатичар оборио је првога дана 4 немачка аероплана, од којих један тако вешто да је то изазвало одушевљење хиљаде гледалаца (Радио).

Немачки неуспеси

Париз, 24. маја

Сви немачки противнапади пропадају и даље на француском, као и на италијанском фронту. У пределу Шампање Немци су извршили 16 бесплодних покушаја да поврате линије и висове, које смо им отели. Сваки пут одбијени су артиљеријом, а наша пешадија нанела им је бајонетским нападима знатне губитке. (Радио).

Поморска акција

Лондон, 24. маја

Вицеадмирал Двер саопштава, да су непријатељска поморска база и радионице у Олтенди бомбардоване и снажно јуче изјутра. И бачено је много граната са добрим резултатима. Непријатељске обалске батерије одговарале су безуспешно.

К мандант Тирвајт јавља, да је јуче изјутра са једном ескадрилом лаких крстарица и детројера спалио 6 немачких детројера и напao их са великог одстојања. У току борбе један непријатељски детројер потопљен је, други је оштећен. Спашено је и заробљено 7 лица посаде. Са наше стране није било губитака.

Конференција у Штокхолму

Дискусија франц. социјалиста

Париз, 24 маја.

Накводно се објављују појединости са седнице, на којој су француски социјалисти одлучили да учествују на конференцији у Штокхолму. Дискусија је била врло дуга, детаљна и оштра. Брањени речито тезу мањине, Лавел је одбио енергич-

као из неке мени невидљиве даљине, надражи и јаче зајте ресова, да је пажљиво саслушам. Њени мирни и тихи звуци утапаху се у моју душу. Ја јој постојдох од овога часа, заиста искрен пријатељ...

Нежво милујући ову делу тавно сметлу сребрну направу из 1870 године, на чијим је крајцима зуб времена оставио видни траг, ја сам јој у тепању рекао: да ми је драго њено поверење, да ћу је радо саслушати и у срцу задржати све оно, што ми она буде испричала о себи...

— Између нас је пријатељство од овога часа било чврсто утајено.

Остављајући је на столу, изгледаше ми, као да је она желела да сад будем стрпљив и да чекам време, а она ће ми све

по сваку идеју срамнога мира, а произвео је жив утисак речима: «Изгласајте учешће на штокхолмској конференцији и будите уверени да ћете у очима социјалистичких земаља, које на вас гледају радити за Француску, за социјализам и за интернационалу.»

Председник скупа је после више говора прочитао резолуцију предложену од Пасермана и Ориола, представника мањине и већине. У овој се вели:

«Народни савет, обавештен с једне стране међународним социјалистичким биром односно сазива штокхолмске конференције, а с друге од грађана Кашена и Муте односно иницијативе руске револуције, да сазове пуну међународну конференцију, био би срећан, кад би ти напори дошли до истог циља. Истовремено, он одлучује да пошаље једну делегацију у Штокхолм, која ће припремљој конференцији доставити гледиште француске секције ради заједничке акције на припреми мира, према принципима, формулисаним од социјалиста и руске Провизорне владе.

Ренодел објашњава у «Иманите» разлоге ове одлуке и вели: «Наши пријатељи доставили су нам намеру руских социјалиста да немачким социјалистима објасне њихову одговорност и да им поставе услове, без којих они не могу узети учешћа на конференцији.»

«Журнал ди Пепле», орган мањине пише: «Неутрални и зарађени дискутовање о интересима народа и прокламовање жељу праведног мира. Осудуће се најстроже империјализам и истина права народа.»

Ерве протестује против пристанка већине на одлуку и вели, да је то капитулација. Делтијарија је, вели он, довести аустро-немачке и међарске социјалисте да они потпуно повраћање идеалистичких земаља.

Говор г. Руба у парламенту наишао је на врло повољне коментаре у већини штампе, која потпуно одобрава одлуку владе, да се социјалистичким делегатима не могу издати пасоши.

»Велика Србија« прима огласе по умереној цени

по реду испричати и изнети све оно, што је доживела и што зна о себи...

— Уморан и блажен, предао сам се у драга наручја бога Морфеја...

..Дубоко у ноћи, у најслатком сну, када ми се пред очима оцртаваше моја дивна кућица, на чијем прагу видех своју милу мајку, која, као некада, извирујући иза каније, чекаше да дођем, јер је већ осми сат, а те је доба, кад се враћам својем дому и час, кад сам цео њен; време, кад она има да ме загрли и у милом материнском ћаретању пробави неколико пријатних часака, — нешто ме невидљиво тахну по рамену, и ја као у неком светлом сну, спазих моју драгу петодинарку...

ПРИЗНАНИЦЕ ИЗ СРБИЈЕ

Финансиска Делегација добила је од Српског Друштва Црвеног Крста из Женеве организационе признанице извршеним исплатама у Србији за суме положене код Делегације и позива ради пријема признавања следећа лица:

А.

Александар Ранко, учитељ, Анастасијевић Петар мајор, Андесић Стојан мајор (2), Азбелковић А. Миливоје жел. чинов. Антић Милан магационер Антонијевић и Милан војник. Чедо К. поручник, Антоновић Рајста свештеник, Арменулић Настас Ђ. ветерин Асурчић Славо шеф стан. Атанасковић Давидо капет. Атанасковић Драгољуб капет. (2), Драгутин капет, Ацковић Борисав поруч, Акшамовић Лазар, обвезник.

Б.

Бабич Милан књиговођа Бајић Душан поруч, Баралић Петар обвеза, Баротић Евгеније пушкар, Белмарковић Реља поруч, Белобрђанин Јован капет. Бјелица Петар поруч, Благојевић и Илија Ж. поруч, Мика седлар, Божић: Божидар инжењер, и Павле мајор, Божовић Милутин поруч. Борисављевић Борисав, капет., Бошковић: Бошко Ђ. капетан, и Влада пуковник, Недељко капетан, Брајковић Станоје II завојниште Булић Дам. капетан, Бусарац Милан поручник.

В.

Варјач Ђ. Зарије ср. начелник, Васић Илија В. поручник, Васић и Јован седлар Милан обвезник, Милета вој. чинов. (2), Василијевић Дамитрије С. званич. Драгољуб учитељ. Величковић Сретен, поруча, Величковић Милутин благаник, Вескић Душан М. свештен, Весковић Вукоје поруч. Видаковић Вигомир свешт., (3) Видановић Живојин др. гига, Видић Драгомир обвезн. Вилимановић Радојко конд. пеште, Воркалић Петар обвеза, Вујовић Др. Љубиша капет. Вукадиновић Војислав поручн. Вуковић Ђ. Драг. Т. мајор Милан п. пуковн. (2), Вукомановић Вујистав поручн., Вулић, Јован И. магацин, Вучетић Чедомир поручн., Вучићевић Данило лојач, Чедомир полиц. писар, В. чковић Милош поручник, Велевић Драгутин поруча, Врбић Коста пбр. 999.

Као на лепршавим крилима, спуштала се ова из неке далеке облачисте сумаглице и пољак падала доле, на мене се пријатно осмењивала и тепала:

— Длазим, драги пријатељу, хоћу да откупим дату реч, и да ти поверим оно што ми лежи на срцу. Дани Јуре, време лети, рат је; све је усталасано и унаљено, ко зна, шта се све може десити самном, јер ја сам на ударцу: објект, око кога се народи отимају, а грамљива срца зјапе и једва чекају да ме се докопају и однесу некуд далеко, одакле, миљана удаљена, не би могла са тобом разговарати и рећи оно што желам.

— Чудна је судбина моја! Гледаш ме озако још по мало светлу и местимице сјајну, па премишљаш: добро се јак очувала! Али кад дознаш све о-

ФЕЛТОН

Мих. М. Ђокић

ИСТОРИЈА ЈЕДНЕ ФРАНЦУСКЕ ПЕТОДИНАРКЕ

— Шта је све испричала о себи једна француска петодинарка, која је случајно дошла до руку једне српске избеглице. —

Једног дана месеца октобра, кад пријатна свежина преливаше дивни Крф, и када се чаробни залив купао у пурпурима заласка сунца, које тамо далеко преко Илоса и Говина, полако падаше Јаза тала састих бреж љака, који се оцртаваху на далеком хоризонту, — седео сам за својим столом и превртао преко прстију, једну француску петодинарку, коју тога дана добих при размени једне новчанице.

Згледао сам је, окретао, читаво написао на њој — и најпосле

се пријатељно са њоме. А како и не би, кад ми је пришла свесрдно, као своје искреном савезнику, спријатељила се самном, предала ми се и умиљато шанула: да има да ми се повери и каже своју историју, у којој ће веровати оцрта своју биографију од свега постајка па до овога часа, кад срећно дође до мојих руку. Разнежен овом искреношћу, ја сам полуватворених очима слушао неке нарочите звуке, што их оно од себе даваше; јер ме она мистична туга која провејаваше,

Г.

Гавриловић Александар, Гајић Љубомир, жељез. рад, Гавриловић Радивоје војник, Гвозденовић и Милован Обрд капетан, Слишић Ђорђе, касетан, Годубовић Јован учитељ, Госпавић Јован поруч. Грковић Љубислав пензион. Грубановић Милан саобр. чин. Гупић Светозар поруч. Грујић Драгић обвезн.

Дневне вести

Преписка за Србију

Ставља се сваком до знања, да су одлуком господина Министра Грађевина, све карте и писма, која се пишу за Србију, ослобођена плаћања поштанске таксе и, од давас никакве марке не треба на њих лепати.

Писма или карте, које се пишу за села, треба увек адресовати преко познаника у најближој вароши, јер у селима нема поште. Они који пишу на швајцарској карти, треба увек да напишу праву адресу коме шаљу, и то само латиницом (а не Желевском биро-у или Обавештајном биро-у), онако исто као кад би из саме Швајцарске писали неком у Србији.

Највећа пажња обраћа се свима који шаљу нове поштанским упутницама (из Бизерте, Алжира, Корзике и других места) за Србију, и онима који неће да се користе Српским Црвеним Крстом, да треба да напишу адресе јасно и читко, јер при прекартирању поште у међузродном саобраћају, услед нечиткости, адреса се изопачи, овда новиц не може бити уручен коме је намењен, па стога велики број таквих пошиљака лежи у Србији неисплаћен.

Сви ранији прописи о преписци, овим наређењем престају важити.

Из Обавештајног Бироа Српског Друштва Црвеног Крста бр. 1383 од 23. маја 1917 год у Солуну.

Одлука енглеск. радника

Из Лондона јављају: Односно одлуке радничке странке, да испоље изасланике у Петроград, који би се задржали и у Штокхолму, један од главних чланова те странке изјавио је, да његови пријатељи не мисле да иду на конференцију у Шток

При пријему ових признаница Делегацији се има вратити признаница по којој је новац уплаћен.
Зна лица која се налазе на фронту те не могу лично примити признаницу, Делегација ће им испослати признанице чим буду јавили своје садање тачне адресе.
Бр. 12784 Из Канцеларије Финансиске Делегације у Солуну, 20 маја 1917 год.

Они ће се ограничити само да вите шефа шведских социјалиста г. Брамтинга, чије симпатије према Савезицима знају и да овоме тачно изложе глед ште већине британских радника.

Отавка руског министра.

Из Петрограда телеграфују: Услед радничке кризе, министар трговине г. Коновалов дао је оставку.

Одлучност Русије.

Из Петрограда јављају: Делегати Брусиловљевој армије усвојили су једнодушно одлуку у смислу предлажања офанзиве. Кизци остају терни спољној политици, усвојеној од бившег режима и бориће се до победоносног мира.

Криза у Шпанији.

Из Мадрида јављају: Круже вести, да је шпанско министарство предложило, да поднесе оставку услед штрајкова у Барселони.

Нађени новчаници.

Голуб Китаповић, оба последње одбране старца, нека се јави Николи Миленковићу — Лесковчанину у болници Њ. В. Престолонаследника, да прими изгубљену објаву и новчаник с новцем.

Србин, обвезник, који је изгубио новчаник са новцем и хартијама од вредности, нека се обрати штампарији овог листа где ће исти примити.

Из Позоришта.

Сутра позориште »Тоша Јовановић« даје представу »Трикош и Каколе.« Ми препоручујемо публици да посети ову представу.

Позива се

Јевтимије Лешиковић свештеник позива се да предстане канцеларији Влад. Комесара у Солуну по акту бр. 1972

Браклија Т. Поповић из Крушевца позива се да се одмах јави Влад. Комесарима у Солуну по акту бр. 1942.

Објава

По тражењу Шумарског Одеља Начелства округа Битељског од 6 св. мца. ШБр. 16— а према наређењу Министарства Народне Привреде ШБр. 4544, од 20 марта т. год. позивају се чувари државних шума Шумарског Одеља Начелства округа Битељског, који су сада на војној дужности, да одмах јаве своје тачне адресе поменутом одељку у Битољу, са назначењем, на каквој се војној дужности налазе.

Из канцеларије Владивих Комесара 14 маја 1917 год. Бр. 1854 — Солун.

ВАЖНЕ ВЕСТИ

Кив. — Конгрес војничких делегата Украјине, која је дала више од милион мобилисаних војника, решио је да тржи од Провизорне Владе прокламацију принципа националне аутономије Украјине, и да се, као први корак на остварењу тга принципа, створи у кабинету једно министарство за послове Украјине.

Црих. — »Берлинер Таблат« пише да су пронађене у Дрезди, Мејсену и Мегелну 14 фабрика за израду лажних карата за хлеб.

Амиханг. — Р. боловци који су приспели са острва Таборке изјавили су да је један немачки сумарен напав шест шпанских лађа и да је једну од њих потопио. Посада је спасена.

Отва. — Први министар Борди објавио је у Д. Дому да ће се одмах извршити војно регрутовање. Он је казао да је дошло и менаџ да се ефективна војска појача са 50 до 100 хиљада људи.

Лондон. — Са дивизијом којом командује Першинг, отпутоваће за француски фронт један пук моринске пешадије састављен од 2000 ветерана који су се борили у Куби, Ханти и Св. Домингу.

Црих. — Маршал Хинден

бург интервјуисан од дописника »Ротендемише Куран« изјавио је да је Кадорна изабрао згодан моменат за пакост и да Аустро-Немци држе полскаје који су незаузмљивч. Хинденбург верује да је немогуће Италијанима да постану господари Трста и Љубљане јер италијанска команда нема обичај да жртвује војнике.

Лондон. — Јављају званично да је сигурно да ће Бразилија поћи примером Сједињених Држава и да ће ући у европски конфликт. Први корак који је Бразилија учинила у том смислу јесте узакљивање 43 немачке лађе које су интерниране у њеним пристаништима. Ове лађе савезници искоришћавати. Са становн штвом од 26 милиона људи Бразилија је у стању данас да мобилише силну војску која ће бити од велике користи у европском рату.

Берн. — За време путовања грофа Тарчовског бившег посланика у Вашингтону, кроз Аустрију, украли су му багаж који је садржавао важна документа и старине чија се вредност цени на 50 000 круна.

Њу Јорк. — Избили су озбиљни штрајкови у Мексико. Америчка флота саопштила је наредбу властима у Тампико да угуше штрајкове

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Са нашег фронта — Српски званичан извештај — Солун, 24 маја 23. маја ништа важн

Утисак г. Кашена

Париз, 24 маја
Посланик Кашен који се је пре неколико дана вратио из Петрограда пише у »Пти Паризијену«: Руски су револуционари уништили режим који је водио земљу у пропаст. Они се труде да поврате у војсци дисциплину и организацију. Руска војска броји на 10 милиона и 100 000 официра. Руски су војници тржили потпуно нову организацију. Све одлуке делегата војске су за продужење рата и брзу реорганизацију армија.

Грегоријански календар

Петроград, 24 маја
Савет петроградске општине поднео је влади молбу у којој тражи да се уведе Грегоријански календар у Русији.

Хапшење анархиста

Петроград. 24. маја
Један јак одред гренадира опколио је јуче вилу грофице Ворондов Дасков, која се налази у близини Петрограда, и саопштио анархистима који су ту били наредбу, да евакуишу зграду. Анархисти су извршили наредбу и одведени су у Петроград.

САОПШТЕЊА

Божидара Обреновића, врт. кап. II класе, моли нижњег Милоје Јовановић, пошта XX, да му јави своју тачну адресу ради поштомље Јанићију.

Игњат О Пекмезовић п наредник бр. 414 моли сваког друга и пријатеља који би знао да јави за његовог брата Благоја Ј. Пекмезовића, војника који је дошао до Крфа и ту ступио у болницу и од тога времена не зна за њега, који би ма шта знао о њему моли да га извести на горњу адресу, на чему ће му бити благодаран.

Тихомир А. Вурић, каплар телеграфског одељења моли другове, познанике и пријатеље који су у Солуну, да га посети и обиђу у 41 генералној Енглеској болници, шатор »Сиспект« где лежи тешко болестан.

Молимо све познанике и пријатеље, данас извести да ли су у животу и где се налазе: Ждановић Рафајловић и Василије Х. Миљковић, народни посланици, пошто се ви до данас ни једном свом пријатељу нису јавили. Вока Т. Поповић, адв. бр. п. 216 Вока Гугуче.

Варете »Алхамбра«

Стигла је нова трупа артиста која излази први пут пред солунску публику. Г. Дуфер, Београданин са господом јавља се први пут солунској публици у своје богатом репертоару, како у песми, тако и у балетским играма. У осталој трупи артиста истичу се г-ца Монте де Спаниа, руска певачица и г-ца Мана Силвиана, које се појављују први пут у Солуну.

Путнички базар - српски магацин

СОЛУН, на излазу преко пута главне железничке станице

Има стално велики избор привредних намирница:

Пиво, слаткиша, сатова и равних других артикала потребних за кућу, пут, положај, менаџе кантине и т. д.

Продаја на велико и детаљ. Цене утврђене и умерене.

Услуга брза и тачна.

не путеве кроз које сам прошла, још беш јаче очврстати своје мишљење о мени и речи: добро што је и оваква, кроз какве је све муке минула!

Угледала сам света у озако исто бурном добу 1870, као што се и твоја земља налазила у половини 1914 године. Када сам са сјајним амбленима краљевске круне и ликом мола драгог пријатеља, Императора Наполеона III, доспела до руку мојих милех саплеменка — ја сам милована и негована. Од мене су се тешко растављали. Ко ме је имао, нежно ме је носио у топлим шпагу, превртао, загледао, гладно и опет остављао, са жељом и тврдом намером, да се од мене никада не растај.

Сејам се врло добро оног дана, кад сам међу својим дра

гим пријатељцима, била употребљава на мермерном бенином постољу у Паризу. Беше лето 1870. Дани топли и несносни. Стари благајник, коме прво падох у руке, отури ме немарно од себе, завршив бројање баш на мени са 13! Помислила сам одмах: но лепа ме судба чака! И нисам се преварила. Од тога кобног времена, за мене је мало било лепих дана. Како су прошле моје остале друге, не могу тачно да знам, јер сам се само једном у групи од неколико њих, нашла у некој непознатој земљи, да се опет, можда за навек растанем.

Огкстрљана на пријатно-хладном мраморном столу паринске банке, ја сам очекивала своју судбину. Маслила сам: коли ће ме први добити, драги створићу мо? После нервозног и

дугог објашњења са једним брадатим господином са лулом у зубима, благајник ме лако догаче својим коштуњавим прстима, и ја се нијих са не колико мојих јадних другараца у грубој, маљавој руци плебејца, који нас честито и не загледа, но одмах стрпа у један масан, кожни новчаник, чији ужасан зидак чини ми се, још и сада осећам. Швајцурене једна уз другу, ми смо се предале судбини и очекивале час, кад ћемо се спасти овог грозног мириса, који помешан са знојем овог нашег новог првог господара, прећаше да нас угуши.

На срећу исте вечери, црвено-маљаво рука нашег плебејца, промешколи по нашем склоништу, баш у часу, кад сам се гушала, и изводи ме.

Нашла сам се за столу, на коме се још в њиху остаци од довршене вечере. Осетих се као ново-рђина. Само кад се спасих оног страшног здаха! Нијих се у нежној руци једног лепог створа. Ова дивна ручица, дуго ме је миловала, док најпосле нисам остављена у једној свилено-меканој, ах, тако лепој и меканој торбици. Осетила сам се тако добро и пријатно. Зажелела сам, да одовуд никад више не изђам.

(Наставиће се)

ПОШТА ЗА СРБИЈУ

Стеван М. Лићевић пол. писар бр. поште 999 Моли Поп Перу Поповића хотел Термианус у Женеви да извести његову живу Даринку у Јацу да је жив и

здрав и брине за децу с тога неск му се чешће јавља и одговори да ли је примила 100 круна послати 10ј јануара мца ове год преко Миленковића.

Живко Сретеновић извештава своју фамилију у селу Причиновић Мачвански, да је он жив и здрав а исто тако са њим су здрави: Маринко и Д. шан Тодоровић, Јанко, Михаило и Исајио Сретеновићи. Моде своју фамилију да им одговоре на пошту бр. 999.

Стојан Стошић пол. писар, извештава Василија Стошића Краља Милутина ул. бр. 35 Београд, да је оглас прочитао, Риста умро 14 новембра прош. г. Драги, и Божидар здрав и моли да извести његову мајку Лену уд. Махија Стошића »Грвчарче«, у Вању, да је са браћом: Николом и Велимиром до данас жив пита за браћу Јована и Јосифа. Извештај преко Српског Црвеног Крста на пошту бр. 999.

Нове књиге

Ишла су на штампе и пуштена су у продају ове књиге:

Са српског фронта. Од Ђ. Лазаревића. Цена 0'50 д.

На помолу. Од Ива Ђинића. Цена 1'50 д.

Косово или Вој на Косову 1389. год. у народним песмама. Цена 1. дн.

Црпе. Српска читанка. Приредила Љубица Карчевићева и Василија Качандоновићева. Цена 0'70 д.

Ружа. Српска читанка. Приредила Љубица Карчевићева и Василија Качандоновићева. Цена 1'50 д.

Војур. Српска читанка. Приредила: Љуб. Карчевићева и Василија Качандоновићева. Цена 1'50.

Књиге се могу добити

1) Код издавача Николе Л. Бркића, новинара, у уредништву «Велике Србије» у Солуну, на чему се адресу треба обрадати и за распродају;

2) Код г. С. Стефановића царице, на служби при Финансијској Делегацији у Солуну;

3) У српској књижари М. Ристивојевића улица Нина 36 уз ресторацију Београд.

4) На фронту налази се г. М. Богдановић, фотограф, да скупља претплату и врши поштом.

Зубна лекарска клиника «НОВА СРБИЈА»
г. Аспандица, хирурга зубног лекара, дипломираног у Паризу
Улица ИГЊАТИЈА бр. 213.

Савршено лечење свију болести уста, десни и зуба помоћу електрицитета;

Вађење зуба без икаквог бола са нарочитим леком;

Грађење вештачких зуба свију система, који су у употреби у целој Европи и Америци, а од нарочитог техничара, који је учио и дуго година радио у Америци.

Поско загарантован односно израде и солидности и по врло повољним ценама.

Савршена чистота и антисептика.

Кафану „Авала“

Више ресторана «Београд»

Ники ул. бр. 35 — морско пристаниште

Узео сам под закуп од 1. маја и одпочео рад. Исту сам радњу реновирао и у свему удесио по српском начину.

Снабдео сам је са чистим природним пићем, одличном српском кафом и осталим.

Препоручујући се мојим Србима, молим их да ме посећују и пробаве слободно време уживајући у лепом изгледу на море.

Два билијара стоје на расположење за играње.

Моли за посету

Васа Стојковић, Београђанин

СИНОВИ Г. А ЕРЕРА И КО ЛТД.

СОЛУН

НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ:

Повамантерије, чарапа, бижутерије, мириса, чипака, пантлика, платна мушета Париских артикала, женске конфекције, гвожђарије итд.

— ЦЕНА УТВРЂЕНА —

Продаја на велико и на ситно по истој цени.

Ка једном попуши цигарету «Салоника» тај ће се уверити о њеној каквоћи зато:

Препоручујемо г. г. пушачима да и даље пуше само цигарете из прве и највеће фабрике цигарета

„Салоника“

Каиро — Александрија — Солун

Најбоље и најукусније цигарете и дуван свих врста.

Награђена првм највећом наградом на изложби у Филаделфији

На продају у свима дуваницницама, нарочито «Миродато» и дуван за луле.

Част нам је ставити до знања српској војсци и српској публици, да смо у Солуну, морско пристаниште — кеј, улица Ники 35, отворили

СРПСКУ РЕСТОРАЦИЈУ „БЕОГРАД“

где се кувају само српска јела, а изречито недељом српска гјбаница.

Потрудили смо се и набавили чиста природна вина талијанска, француска и грчка такође и француски и грчки коњак.

За сваки дан: гулаш, ћулбастича и пржева риба за доручак од 8 сати пре подне.

Јела чисто српска са свињском машћу.

Сервирање банкета прима по умереној цени.

Препоручујући се српској војсци и публици молимо је за посету.

С особитим поштовањем,

Ђира Васић, трг. Београђанин
Васа Златаревић, ресторатер.

Српско Трговачко друштво а. Д. СОЛУН

Улица Победи бр. 11, на кеју до биоскопа „Пате“.

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове.

Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Швајцарску и за Савезничке државе.

Врши на својој благајни мењање — размену свих новчаних монета по повољним дневним курсевима.

Прима транзитну робу у своје транзитне магацине — артпоте у Солуну.

Прима новац на штедњу и чување.

Обавештења бесплатно.

УПРАВА.

Талијански магацин

У улици Франк 32, отворен је талијански магацин и снабдевен војничким потребама — профиантом.

Продаја искључиво савезничким трупама.

ПРОДАЈА У ТАЛИЈАНСКОЈ МОНЕТИ
а у осталој по курсу.

Улица Франк бр. 32. — Солун.

СПЕЦИЈАЛИСТА ЗА УНУТАРЊЕ БОЛЕСТИ

Др. АЛЕКСАНДРИДЕС

Управник болнице за заразне болести

Прима сваког дана од 11—12 пре и од 5—6 по подне у француској апотеци ул. Франк бр. 35. — у згради француске болнице — а од 2—4 по подне у својем стану, ул. престолонаследника Верђа бр. 35. — упоредно ул. са булеваром краља Константина.

Поткожно убризгавања Неонатварзала као и новог француског препарата «Галил» противу сифилиса.

Извештавамо сроднике, пријатеље и другове да је наш добри отац, секар, деда, стриц и прадеда

† РАДОЊА НЕДИЋ

економ из Кутлова, редован члан Срп. Пољопр. Друштва и бивши двадесето годишњи народни посланик

умро у 90 ој години, 26. марта тек. год. у Кутлову, не дочекавши да види повратак у Отаџбину својих 13 унука — осталих рђака и познаника.

ОЖАЛОШЋЕНИ:

кћи Миљева удовца попавија, снаха Миљенија, унуци: Арсеније риз. кап. 1. кл. учитељ у Пласковцу, Војин, Милан, Драгослав, Миладби, Илија, Јован, Добривоје и Драгутин тежаци и вој. оба., Милоје ср. писао у Крупању, Мирослав и Војислав ђаци VII р. гим. у Француској и Божидар Бишић коњач. поруч. унуке: Надежда, Божана, Зорка, Даринка, Драгиња и Љубица Р. Вујић учит. сировци: Аксентије и Антоније, прауници: Александар, Владан, Милован, Душан ђаци гимн., Миљиса, Слобода, Милутин и Радисав, праунице: Томарија Драга, Станисава, Миланка и Милица са ост. великом родбином.